

OBSAH

ÚVOD K DRUHÉMU DÍLU.....	7
ČÁST I. POHÁDKA A MÝTUS.....	10
1. Co je mýtus?.....	10
A. První rozlišující pohled – literární a předliterární mýtus.....	11
B. Předliterární mýtus je uchováván orální naraci.....	13
C. Další rozlišující pohled – vnitřní rozdělení mýtu podle jejich hlavního směrování.....	15
D. Příklad historického přístupu k proměně mýtu. Proměny přístupu starověké sfedomořské mytologie k mýtu – první výklady mýtu.....	18
E. Mýtus je pravda a příkladný model pro svou societu.....	22
2. Některé příklady přístupu k mýtu v 20. století	25
3. Okamžiky nestability society a její ohrožení chaosem	27
A. Řád a chaos.....	27
B. Předvídatelné a nepředvídatelné okamžiky nestability	31
4. Společné prvky mýtu a kouzelné pohádky	34
5. Rozvržení základních sil v kouzelné pohádce	36
6. Charakter děje kouzelné pohádky	38
7. Mýtus nám pomůže zpřesnit obraz nejvýraznějšího škůdce v kouzelné pohádce	40
A. Vazba drak a chaos	40
B. První prověření – Akkadské mýty a Tiámat	41
C. Druhé prověření. Jak tomu je s postavou draka = chaosu u jiných starých národů?.....	42
D. Třetí potvrzení z okruhu starých arménských pověstí v okamžiku krize mýtu na přelomu letopočtu. Drak již jako postava přímo bofící řád	43
E. Proč drak-chaos žere nejraději princezny?	44
8. Časoprostorové vědomí.....	47
A. Prostor – různé roviny tvorby našeho prostorového vědomí. Vědomí „středu“ society a rozhraní různých prostorů	47
B. Čas – různé roviny tvorby našeho časového vědomí. Posvátný pračas	57
9. Mýtový časoprostor určuje některé základní rysy mýtových typových, archetypových postav. Mýtový kořen třetího a čtvrtého „draka“ na naší cestě za divadlem	65
A. Absence osobní roviny žítí – individuálního času a prostoru – v mýtu	65
B. Absence historického vědomí v mýtu, vazba mýtus a historie	65
C. Shrnutí – některé rysy typových a archetypových postav	66
10. Mýtový čas a prostor určují některé charakteristické rysy kouzelné pohádky	67
A. Oblasti ovlivnění kouzelné pohádky mýtovým prostorem	67
B. Oblasti ovlivnění kouzelné pohádky mýtovým časem	69
11. Existuje místo v kouzelné pohádce vhodné pro tvorbu charakteru postavy?	72
ČÁST II. RITUÁL A KOUZELNÁ POHÁDKA	75
1. Hlavní hrdinové kouzelné pohádky a jejich specifické postavení	77
A. Hlavním hrdinou je jinoch	77
B. Situace, kdy má pohádka hlavní hrdinku	78
C. Situace, kdy má pohádka jako hlavního hrdinu dítě	81
D. Cílový zisk hrdinů a etika pohádkových hrdinů	82
2. Průběh procesu socializace hrdiny jako jeden z dalších možných klíčů ke kouzelné pohádce	84
3. Iniciační rituál přechodu – vzorový socializační proces jednotlivce	85
4. Letmé nahlédnutí na některé z možných kořenů rituálu	89
5. Přechodové a nepřechodové rituály, jedno z možných rozlišení rituálů	93
A. První skupina – NEPŘECHODOVÉ RITUÁLY	94
B. Druhá skupina – PŘECHODOVÉ RITUÁLY	96
C. Třetí skupina – MIMETICKÉ RITUÁLY	97
D. Čtvrtá /pod/skupina – RITUÁLNÍ HRY	99
E. Jedno z možných rozdělení rituálů	102
6. Vnitřní členění iniciačního přechodového rituálu	104
A. Tři základní fáze iniciačního rituálu	104

B. Mezní situace a imprinting – vtiskování – v mezní situaci	107
C. Další vnitřní členění iniciačního rituálu	109
7. Ženské zasvěcovací přechodové rituály a dětské přechodové rituály.....	111
A. Ženský zasvěcovací přechodový rituál	111
B. Existuje i dětský rituál?	113
8. Srovnání přechodového iniciačního rituálu s příběhem kouzelné pohádky	115
9. Samostatná kapitola o hrdinově zkoušce v kouzelné pohádce a obdoba Thomsonovy tabulky pro kouzelnou pohádku	119
A. První možná část hrdinovy zkoušky, vstupní zkouška.....	119
B. Zdánlivé „opakování“ a rozložené vstupní zkoušky.....	121
C. Druhá možná část hrdinovy zkoušky	121
D. Závěrečný konflikt, možné pokračování mimo oblast dominantních rituálů v kouzelné pohádce	123
E. Výlučná podoba jedné zkoušky, hádanky, otázky a odpovědi	124
F. Přesah zkoušek do světského života	124
G. Shrnutí.....	125
H. Varianta Thomsonovy tabulky pro kouzelnou pohádku	125
10. Svatební přechodový rituál	127
11. Šamanismus – ovládaný a opakovaný vlastní přechodový rituál a postava KOUZELNÉ BABÍČKY.....	130
A. Struktura šamanova světa a jeho hlavní funkce v societě	130
B. Odraz šamanismu ve slovesnosti kočovné kultury	133
C. Vztahy šamanismu a kouzelné pohádky	135
12. Mysterijní zasvěcovacího přechodový rituál. Obraz cesty za poznáním skrze utřepení a archetypová postava PUTUJÍCÍHO RYTÍŘE	137
13. V čem se mytopoeticí svět přechodových iniciačních rituálů a kouzelná pohádka od sebe odlišuje?.....	144
14. Srovnání kultického obřadu /iniciačního rituálu/ a divadla.....	145
15. „Druhý drak“ – rozdílné směřování mytu, kouzelné pohádky a divadla.....	147
A. Rozdílné směřování mytu, kouzelné pohádky a divadla.....	147
B. Dramatická pohádková postava	148
C. Rozdílná podoba konfliktu.....	149
D. Shrnutí.....	150
16. Syntetičnost kultické realizace mytu, mytové orální narace – zapomínáný pomocník v převodu pohádky do divadelního tvaru	152
A. Syntetičnost kultické realizace mytu.....	152
B. Vazba mytové orální narace na synteticky kultický projev mytu	152
C. Syntetický projev mytu jako účinný prostředek převodu pohádky do divadelního tvaru.....	154
ČÁST III. MAGIE – MAGICKÉ MYŠLENÍ, MAGICKÁ VÍRA A KOUZELNÁ POHÁDKA	156
1. Celostní poznání skrytých sil. Magické myšlení, magická síla mana a magická funkce iniciačních rituálů.....	158
A. Magické myšlení.....	158
B. Magická síla – mana – základní celostní síla mytových kultur	158
C. Magická síla a rodicí se počátky řecké filosofie	161
D. Na mytovou celostní víru navazují dva světové koncepty duchovního vnímání světa ..	163
E. Magická funkce iniciačních rituálů	163
2. Základní zákony magické praxe.....	165
A. Zákony mající podobu vnější soumeznosti – metonymie	165
B. Zákony mající podobu vnitřní soumeznosti – synekdochy pars pro toto	165
C. Zákony vystavěné na základě metaforické podobnosti	166
D. Zákon o analogii	167
3. Magická funkce slova, evokační magie	169
A. Slovo a magické poznávání skrytých vztahů jсoucna	169
B. Slovo a praktická evokační magie	173
C. Magie slova a evokační magie v kouzelné pohádce.....	176
4. Rozdělení magie	177

5. Vizuální podoby celostního mýtového světa a některé celostní archetypové postavy světa černé i bílé magie	182
6. Postavy černé magie: Ďábel, Satan, Belzebub a Lucifer	186
A. Nová postava černé magie – Ďábel-Satan-Belzebub	186
B. Lucifer	187
C. Kořeny jejich vizuální podoby	187
7. Černokněžník v pohádce a srovnání nejvýraznějších škůdců pohádkové society	189
A. Postava Černokněžnika a Čarodějnice	189
B. Vzájemné srovnání postav hlavních škůdců v pohádce	190
8. Totemismus – jedna z historicky zachytitelných podob mýtové víry, jako příklad vzájemného propojování jednotlivých zdrojů a vizuálních obrazů magické víry	193
A. Charakteristické rysy totemismu	193
B. Návaznosti na totemismu v jiných kulturách	195
C. Některá pokračování totemismu v pohádkových postavách	197
9. Magie duální a triadicke symetrie	198
A. Optimální podoba řádu	198
B. Symetrie a komplementarita	199
C. Některé postupy vyrovnaný napětí symetrie	201
D. Symetrie archetypových, typových postav a postav v kouzelné pohádce	204
10. Archetypová postava Šibala /Trickstera/	208
A. Základní rysy archetypové postavy Trickstera	208
B. Konkrétní příklady postavy Trickstera	209
C. Postava Šibala a pohádka	211
11. Archetypové postavy magického rozhraní různých světů	213
A. Typové a archetypové postavy udržující podobu celostní magické síly	214
B. Typové a archetypové postavy s vědomím vlastního magického prostoru	217
C. Typové a archetypové postavy s vědomím přechodu mezi jednotlivými prostory	220
12. Závěrečný přehled – „desatero“ – charakteristických rysů procesu oddělování /kouzelné pohádky od mýtu, jedno jeho prověření a upozornění na „knedlíčkovou polévku“	228
A. „Desatero“ charakteristických rysů procesu oddělování kouzelné pohádky od svého mýtového základu	228
B. Zachycení procesu oddělování kouzelné pohádky od mýtu, jako potvrzení tohoto procesu	229
C. Oblasti, ve kterých mýtus určuje charakter pohádkového příběhu	230
13. Proč nás ještě pořád přitahuje pohádkové příběhy?	232
LITERATURA	234